

Expedient: V-19/2020 HF
Servei de Règim Jurídic i Inspecció Territorial
Assumpte: Meritació del cànon en DIC.

CRITERI INTERPRETATIU DE L'ARTICLE 204.2 DE LA LOTUP QUANT A L'APLICACIÓ DEL CÀNON DE LES DECLARACIONS D'INTERÉS COMUNITARI (DIC).

EL CÀNON DE LES DIC: REGULACIÓ NORMATIVA I CRITERI INTERPRETATIU.

TEXT NORMATIU:

Article 204. Cànon d'ús i aprofitament en les declaracions d'interés comunitari.

1. (...)

2. El cànon d'ús i aprofitament s'establirà en la declaració d'interés comunitari, a proposta de l'ajuntament, per quantia equivalent al 2% dels costos estimats de les obres d'edificació i de les obres necessàries per a la implantació dels serveis a què es refereix l'últim paràgraf de l'article 187 d'aquesta llei. La fixació del cost de les mencionades obres, i conseqüentment del cànon, tindrà caràcter provisional fins que es fixe definitivament en el moment de concessió de la llicència municipal. **El cànon es reportarà d'una sola vegada en ocasió de l'atorgament de la llicència urbanística**, i l'ajuntament podrà acordar, a sol·licitud de la persona interessada, el fraccionament o l'ajornament del pagament, sempre dins del termini de vigència concedit.

(...)

CRITERI INTERPRETATIU.

La important reforma de la Llei 5/2014, de 25 de juliol, de la Generalitat, de Ordenació del Territori, Urbanisme i Paisatge (LOTUP) efectuada mitjançant Llei 1/2019, de 5 de febrer, va comportar un nou mètode de càlcul del cànon urbanístic de les DIC, tal com anunciava el preàmbul de la mateixa llei modificatòria. En realitat el canvi és molt senzill: enfront de les artificioses -i a vegada també confuses formes anteriors de calcular el cànon (que, en nombroses ocasions, acabaven en litigi), la modificació efectuada opta per la simplicitat, limitant-se a aplicar un percentatge -el 2%- sobre el muntant de l'obra a executar, per la qual cosa la seua aplicació pràctica no ofereix major problema que els propis de la diversa casuística existent.

Sí que ofereix, per contra, certa dificultat interpretativa la possibilitat que aquells adjudicataris de DIC que encara no hagueren efectuat el pagament del cànon puguin acollir-se al nou cànon del 2% del cost de les obres que el mateix precepte identifica (sempre, naturalment, que el muntant d'aquest fóra inferior al del pagament encara no efectuat).

Es tracta, en definitiva, d'una qüestió de dret transitori amb derivació de retroactivitat quant a la seua aplicació. Per consegüent, vist que el mateix article 204.2 remitent la **meritació** del cànon (moment en què, efectuat el fet imposable, naix l'obligació d'efectuar el pagament) a l'atorgament de la llicència urbanística, ha d'entendre's **provisional** -tal com estableix el mateix article- el cànon fixat en la DIC. És a partir de la no perfecció del deute (encara és provisional) que existeix -fins que es produïska la meritació- marge perquè pugui operar, amb retroactivitat, el càlcul del cànon a partir del 2% de manera que, en produir-se aquell, el pagament s'efectue sobre el 2% del cost de les obres i no sobre la quantia del cànon fixada amb l'aprovació de la DIC.

Habilita aquesta línia interpretativa la doctrina jurisprudencial del Tribunal Constitucional en matèria de retroactivitat de les normes tributàries o de gravamen (sentències de 31/10/1996; 21/05/1997 i 28/10/1997) que, en aplicació del principi constitucional d'irretroactivitat de norma no favorable o restrictiva de drets (article 9.3 CE) admet l'aplicació retroactiva de la norma tributària sempre que no entre en col·lisió amb la **seguretat jurídica** o afecte la confiança dels ciutadans; límits que no es traspassen en el supòsit examinat, puix que la norma atorga naturalesa **provisional** a la quantificació del cànon efectuada amb l'aprovació de la DIC. Per totes, pot veure's la sentència de 12/06/2018 (RC 1677/2017) que afirma (fonament de dret 3a, punt 7é): “Considera la Sala, a la vista d'aquests fets provats -i no controvertits- i de la nostra doctrina constant i reiterada, que els actes administratius jutjats en la instància eren nuls per una raó jurídica feta explícita en la sentència, com és l'aprovació de la tarifa en un moment posterior a la meritació. Referent a això, cal advertir que l'article 21 LGT, relatiu a la meritació i exigibilitat, defineix la primera com “...**el moment en el qual s'entén realitzat el fet imposable i en el qual es produeix el naixement de l'obligació tributària principal**”. En sentit contrari resulta factible l'aplicació retroactiva de la norma fins i tot si la meritació encara no s'ha produït.

EL DIRECTOR GENERAL D'URBANISME